Препоръки на РЗИ-Софийска област за подобряване на качеството на атмосферния въздух и снижаване на здравния и екологичен риск в промишления регион Пирдоп – Златица през 2026 г.

Включването на препоръките на Инспекцията в съответните общински програми за подобряване качеството на атмосферния въздух (КАВ), съобразно източниците и вида на замърсителите, са насочени към подобряване показателите на здравното състояние на населението. При налични наднормени концентрации на мониторираните замърсители на въздуха се влошава общественото здраве, но най-вече се засягат уязвимите групи – деца, бременни жени, възрастни над 65 г., лица с потенциални и диагностицирани ракови и респираторни заболявания. Наблюдава се нарастване на увреждания на сърдечно-съдовата, неврологична, отделителна и репродуктивна системи. Така нареченото „замърсяване на въздуха в помещенията“ също представлява съчетан здравен риск. Препоръките за подобряване на КАВ са базирани върху шест доказани целесъобразни приоритета, в зависимост от обекта на въздействие.

1. Намаляване на емисиите от комунално-битовото отопление. Поетапна подмяна на старите горивни устройства на твърдо гориво; разширение на газоразпределителната мрежа; саниране на сградния фонд; поставяне на индивидуални пречиствателни съоръжения (филтри) на горивните устройства в еднофамилни жилищни сгради, в които се използват твърди горива.

2. Намаляване на емисиите от транспорта. Поетапна подмяна на транспортните средства - *понастоящем и в перспектива* - в обществения транспорт с електрически такива; ограничаване на емисиите от транспорта чрез организация и регулиране на движението на моторните превозни средства; разширяване на мрежата от велоалеи; изготвяне и реализация на проекти за преразпределение и оптимизация на паркоместата, съобразно отделните градски части; изграждане на нови места за паркиране; оптимизиране организацията на пътния трафик на натоварени светофарно-регулирани кръстовища, с цел избягване на струпване на автомобили, работещи на ниски обороти.

3. Намаляване на вредните емисиите, в резултат на строително-ремонтни и промишлени дейности и осъществяване на ефективен контрол. Оптимизиране на зимното снегопочистване, използване на алтернативни реагенти против обледяване на уличната настилка през зимата.

4. Доизграждане и обогатяване на зелената система. Благоустройство и озеленяване на крайпътните и междублоковите/междужилищните пространства; стриктен контрол за недопускане на неправилно паркиране в зелените площи; подновяване на съществуващите паркови пространства и алеи; изграждане на кътове за отдих и туризъм.

5. Контрол на нерегламентираното изхвърляне и горене на отпадъци/стърнища. Контрол за недопускане изгаряне на отпадъци и отпадъчни материали за битово отопление; недопускане нерегламентирано изхвърляне, както и минимизиране възможностите за нерегламентирано изгаряне на излезли от употреба гуми, текстилни отпадъци, стари мебели и горими строителни отпадъци; превенция на горски пожари; разделно събиране и извозване на отпадъци.

6. Измиване на улиците и възстановяване на пътните настилки.

РЗИ Софийска област
Дирекция Обществено здраве
Отдел Профилактика на болестите и промоция на здравето